

[GR] hellenic

TOOLS TO WORK WITH SOCIAL WORKERS IN GREECE

IMPRINT

Copyright SUNIA GEEL project consortium © 2013
Daphne Project JUST/2009/DAP3/AG/1235
Project workstream 4

SUNIA GEEL – Prevent and combat violence
against children, young people and women and to
protect victims and groups at risk

For further informations please visit:
www.suniageel.eu

PROJECT- COORDINATOR

Exchange House
National Travellers Service
Great Strand Street 61
Dublin 1, Ireland
www.exchangehouse.ie
info@www.exchangehouse.ie

Sunia Geel
Daphne Project JUST/2009/DAP3/AG/1235

Εκπαιδευτικά εργαλεία για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε κοινωνικά αποκλεισμένες οικογένειες

Εργαλείο παρατήρησης και ερωτηματολόγιο αξιολόγησης για κοινωνικούς λειτουργούς

Ενδοοικογενειακή Βία - Εισαγωγή

Η βία εντός οικογενειακού πλαισίου αποτελεί σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα παγκοσμίως. Οι γυναίκες και τα παιδιά αποτελούν τα κυρίως θύματα ενδοοικογενειακής βίας ενώ συνήθως οι θύτες παραμένουν ατιμώρητοι.

Η έκταση του φαινομένου είναι πολύ μεγάλη. Αρκεί να αναφερθεί πως στην Γερμανία μία στις τέσσερις γυναίκες έχει υπάρξει θύμα ενδοοικογενειακής βίας τουλάχιστον μία φορά στην ζωή της. Επίσης εκτιμήσεις του φαινομένου δείχνουν πως περισσότερες γυναίκες παγκοσμίως πεθαίνουν λόγω ενδοοικογενειακής βίας παρά λόγω εμπόλεμης βίας.

Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί καταστρατήγηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι αποτέλεσμα των δομικών σχέσεων δύναμης τόσο στις σχέσεις μεταξύ συντρόφων / συζύγων όσο και στις σχέσεις μεταξύ των μελών μίας οικογένειας.

Επίσης, η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί τροχοπέδη της ευρύτερης κοινωνικής ανάπτυξης. Οι επιπτώσεις που επιφέρει στις γυναίκες θύματα αφορούν τόσο στην σωματική όσο και στην ψυχολογική υγεία των γυναικών θυμάτων, γεγονός που σε πολλές περιπτώσεις αναστέλλει την ικανότητά τους να αποτελέσουν ισχυρά μέλη μίας κοινωνίας πολιτών που υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους και μάχονται γι' αυτά.

Εκπαιδευτικά εργαλεία

Το σύνολο των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών εργαλείων έχει ως στόχο τον εμπλουτισμό της εργασίας των κοινωνικών λειτουργών και αφορούν σε ομαδική εργασία με όλα τα μέλη της οικογένειας ή με κάποια από αυτά:

- Εργαλεία για ομαδική εργασία με όλη την οικογένεια (γυναίκα, σύζυγο, παιδιά και άλλα μέλη οικογενειών-κατά περίπτωση-)
- Εργαλεία για εργασία με γυναίκες και παιδιά (ως θύματα ενδοοικογενειακής βίας)
- Εργαλεία για εργασία με άνδρες (ως δράστες)
- Εργαλεία εργασίας προκειμένου να αποκτηθεί πρόσβαση σε κοινωνικά αποκλεισμένες οικογένειες
- Εργαλεία για εργασία στο εσωτερικό μίας κοινότητας μέσω ειδικών προγραμμάτων (out-reachprojects) και ενημερωτικού υλικού

Και τα πέντε εργαλεία υπάγονται στο πρόγραμμα «SUNIA GEEL» και περιέχουν εισαγωγικές πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό για την εργασία των κοινωνικών λειτουργών με τις τέσσερις ομάδες-στόχους που αναφέρονται παραπάνω.

Ως προς την εφαρμογή τους παρέχεται στους κοινωνικούς λειτουργούς ειδικό εργαλείο παρατήρησης και ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της εργασίας τους.

Στόχοι των εκπαιδευτικών εργαλείων

Τα συγκεκριμένα εκπαιδευτικά εργαλεία έχουν σαν στόχο την ευαισθητοποίηση, την αυτογνωσία και την αποδοχή της παρουσίας ενδοοικογενειακής βίας στην οικογένεια. Τα εργαλεία εφαρμόζονται σε οικογένειες με στόχο την καλλιέργεια εσωτερικών μηχανισμών για την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας. Οι συγκεκριμένοι μηχανισμοί βασίζονται στην κατανόηση των αιτιών του προβλήματος και του τρόπου ανάπτυξης και λειτουργίας του εντός του οικογενειακού πλαισίου.

Στόχος των εκπαιδευτικών εργαλείων είναι να βοηθήσουν τα μέλη της οικογένειας να κατανοήσουν τον ρόλο που διαδραματίζουν στις σχέσεις εξουσίας εντός της οικογένειας και ως εκ τούτου τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν στην αναπαραγωγή και την διατήρηση των σχέσεων αυτών. Εν συνεχεία τα συγκεκριμένα εργαλεία παρέχουν στα μέλη της οικογένειας τρόπους αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας.

Σε κάποιες ασκήσεις ζητείται από τους συμμετέχοντες να γράψουν σχετικές ιστορίες. Οι γραπτές ασκήσεις μπορούν να αντικατασταθούν από αφηγήσεις στις οποίες ο συντονιστής μπορεί να κρατάει σημειώσεις σε πίνακα (flip chart). Η συγκεκριμένη μέθοδος συνίσταται σε περιπτώσεις εργασίας με συμμετέχοντες που έχουν χαμηλό μορφωτικό επίπεδο ή δεν γνωρίζουν καλά την γλώσσα της χώρας φιλοξενίας – μετανάστες, μειονοτικές ομάδες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα εργαλεία απευθύνονται σε κοινωνικούς λειτουργούς. Δεν προορίζονται για χρήση σε ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο και για εργασία με άτομα που παρουσιάζουν ψυχικές διαταραχές λόγω τραύματος. Τέλος, δεν αφορούν σε συμβουλευτική ζευγαριού μεταξύ θύματος και θύτη.

Τα εργαλεία έχουν ως στόχο να εμπλουτίσουν την εργασία των κοινωνικών λειτουργών με τις οικογένειες μεταναστών και μειονοτικών πληθυσμών στο πλαίσιο εργασίας τους σε υποστηρικτικές δομές αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας.

ΦΟΡΜΑ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ

Εγώ ο/η επονομαζόμενος/η: _____,

που κατοικώ στη διεύθυνση: _____

_____

_____

παραχωρώ την άδεια να δοθούν (μέσω τηλεφώνου ή γραπτής επιστολής) οι σχετικές πληροφορίες ως προς το άτομό μου, στον οργανισμό _____ (όνομα οργανισμού) και συγκεκριμένα στις ακόλουθες υπηρεσίες/λειτουργούς:

Γενικός Ιατρός: _____

Υπηρεσία εξαρτήσεων (ουσίες/αλκοόλ): _____

Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας: _____

Κοινωνικός Λειτουργός: _____

Άλλη υπηρεσία/λειτουργός (προσδιορίστε είδος):

Αντιλαμβάνομαι ότι η σχέση μας είναι εμπιστευτική, ωστόσο κάποιες πληροφορίες μπορούν να κοινοποιηθούν στην ομάδα κοινωνικής εργασίας και στα διευθυντικά στελέχη του οργανισμού, **εάν αυτό απαιτείται**. Αντιλαμβάνομαι επίσης ότι υπάρχουν όρια ως προς την εμπιστευτικότητα: περιπτώσεις όπου υπάρχουν ανησυχίες για την προστασία του/ων παιδιού/ών καθώς και κίνδυνος βλαπτικών ενεργειών τόσο για τον εαυτό μου όσο και για τους άλλους.

Υπογραφή: _____ Μάρτυρας: _____

Ημερομηνία: _____ Ημερομηνία: _____

Φόρμα Προόδου Κοινωνικών Υπηρεσιών:
Εφαρμογή των εργαλείων SUNIA GEEL

Ημερομηνία:

Όνομα ειδικού λειτουργού:

Λόγος παραπομπής:

Ημερομηνία Έναρξης παροχής υπηρεσιών:

Ημερομηνία Λήξης παροχής υπηρεσιών:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΕΛΑΤΗ

Όνομα: _____

Επώνυμο: _____

Ημ/νία Γέννησης: _____

Ηλικία: _____

Διεύθυνση: _____
_____

Αρ. Κοιν. Ασφάλειας: _____

Αρ. Βιβλιαρίου Υγείας: _____

Όνομα Ιατρού: _____

Διεύθυνση: _____

Τηλέφωνο: _____

Fax: _____

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ/ΣΥΖΥΓΟ

Όνομα	
Διεύθυνση	
Τηλέφωνο Ημερομηνία Γέννησης	
Αρ. Κοινωνικής Ασφάλειας	

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΟΝΟΜΑ	ΦΥΛΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1			
2			
3			
4			
5			

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ/ΦΟΡΕΑΣ	ΟΝΟΜΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΦΟΡΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΗ

Οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις	
Δυνατά σημεία του πελάτη	
Εκπαίδευση	
Κατάσταση υγείας	
Κατάσταση ψυχικής υγείας	
Τόπος Διανομής	
Εισόδημα/Διαχείριση χρημάτων	
Λήψη ουσιών/Κατάχρηση αλκοόλ	
Διάρκεια σχέσης με τον σύντροφο/σύζυγο	
Παρελθόν βίαιων συντρόφων	
Θέματα ασφάλειας/Ανησυχία	

ΦΟΡΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Υπάρχουν αποδείξεις πως το θύμα μπορεί να βλάψει τον εαυτό του;

Εάν ναι, παρακαλώ περιγράψτε

Υπάρχουν αποδείξεις πως το θύμα μπορεί να βλάψει τους άλλους;

Εάν ναι, παρακαλώ περιγράψτε

Ο πελάτης έχει αποπειραθεί να αυτοκτονήσει στο παρελθόν;

Ανέφερε ο πελάτης σκέψεις αυτοκτονίας;

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Στόχοι αποτελεσματικών παρεμβάσεων στα θύματα ενδοοικογενειακής βίας:

- Αύξηση της ασφάλειας των θυμάτων και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών (ενημερωτικών και πρακτικών) προκειμένου να είναι σε θέση να προστατέψουν τον εαυτό τους και τα παιδιά τους.
- Ενημέρωση των θυμάτων σχετικά με θέματα εμπιστευτικότητας (π.χ. εμπιστευτικότητα κατά τη διάρκεια των συνεδριών, υποχρεωτική αναφορά στις αρχές περιστατικών παιδικού βιασμού κ.ά.)
- Στόχος δεν είναι να εγκαταλείψουν τα θύματα τους συντρόφους τους αλλά η παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε αυτά.

Παροχή πληροφοριών στα θύματα σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία:

- Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί ένα διαδεδομένο φαινόμενο.
- Η ενδοοικογενειακή βία είναι επαναλαμβανόμενη και με τον καιρό γίνεται συχνότερη και επαναλαμβανόμενη.
- Η ενδοοικογενειακή βία έχει επιπτώσεις στα παιδιά (σε περίπτωση που το θύμα έχει παιδιά).
- Η ενδοοικογενειακή βία επηρεάζει την υγεία των θυμάτων.
- Η διακοπή της ενδοοικογενειακής βίας είναι και ευθύνη του δράστη.

Επεξεργασία ζητημάτων ασφάλειας:

- Συζήτηση θεμάτων ασφάλειας με τα θύματα.
- Προτάσεις για το πώς μπορεί το θύμα να διατηρήσει τις πληροφορίες ασφαλείς από τον θύτη.
- Ενημέρωση των θυμάτων σχετικά με την ύπαρξη γραμμών SOS αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας.
- Σε περίπτωση που το θύμα προετοιμάζει φυγή από την βίαιη σχέση, ενημερώστε το σχετικά με το ότι είναι ασφαλέστερο να εγκαταλείψει χωρίς να έχει προηγουμένως ενημερώσει τον θύτη.
- Επιβεβαιώστε πως το θύμα έχει να πάει σε κάποιο ασφαλές μέρος.
- Ενδυνάμωση της αυτονομίας του θύματος μέσω της ικανότητάς του να παίρνει αποφάσεις που αφορούν την ζωή του.

Παραπομπή σε τοπικούς φορείς παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών:

- Ενημέρωση σχετικά με τους υπάρχοντες υποστηρικτικούς φορείς και τις υπηρεσίες που παρέχουν (νομικές, οικοστικές-ξενώνες φιλοξενίας, κ.λπ.)
- Σε περιπτώσεις που υπάρχουν, παραπέμψτε τα θέματα σε φορείς που παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες στην μεταναστευτική ή μειονοτική πληθυσμιακή ομάδα που ανήκουν λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερή τους κουλτούρα.

Εργαλείο «SUNIA GEEL» - Σχέδιο Δράσης

Τα ακόλουθα θέματα θα πρέπει να συμφωνηθούν μεταξύ του πελάτη και του κοινωνικού λειτουργού.

Θέματα επεξεργασίας	Στόχοι	Καθήκοντα	Υπεύθυνος	Χρόνος

Υπογραφή: _____
Πελάτης

Ημερομηνία:

Υπογραφή: _____
Κοινωνικός Λειτουργός

Ημερομηνία:

Ημερ/νία	Αρχείο #	Όνοματεπώνυμο Πελάτη	Περιοχή	Διάρκεια	Διάρκεια Μετακίνησης	Πρόβλημα	Action Taken	Outcome

Υπογραφή: _____

Όνομα: _____

Θέση: _____

«SUNIA GEEL» Φόρμα Αυτό-αξιολόγησης για τους κοινωνικούς λειτουργούς

Μετά την χρήση των μεθοδολογιών εργασίας με κοινωνικά αποκλεισμένες οικογένειες μεταναστευτικών και μειονοτικών πληθυσμών θεωρείται πως τα συγκεκριμένα εργαλεία ανταποκρίνονται στις ανάγκες σας;

Ποιες ήταν οι προσδοκίες σας από τα συγκεκριμένα εργαλεία;
Καλύφθηκαν οι προσδοκίες σας;
Ποιες ήταν οι προσδοκίες σας από την κάθε ομάδα εργαλείων για τις 5 ομάδες-στόχους;
Καλύφθηκαν οι προσδοκίες σας για κάθε ομάδα-στόχο;
Αντιμετωπίσατε κάποια προβλήματα στην εφαρμογή των εργαλείων;
Άλλο σχόλιο;

Exchange House
National Travellers Service
Great Strand Street 61
Dublin 1, Ireland
www.exchangehouse.ie
info@www.exchangehouse.ie

IEIE – International Education
Information Exchange
Hölderlinplatz 2A
70193 Stuttgart, Germany
www.ieie.de, info@ieie.de

Verein Multikulturell
Bruneckerstraße 2 d, 3. Stock
6020 Innsbruck, Austria
www.migration.cc
office@migration.cc

ANUP- International
Bd. Nicolae Titulescu, nr.
163, sector 1, Bucuresti , cod
011137, Romania
www.updalles.ro
ileanaboeru@yahoo.com

Prolepsis
Institute of Preventive Medicine
Environmental & Occupational Health
7 Fragoklisias Street, 151 25, Marousi
Athens Greece
www.prolepsis.gr, info@prolepsis.gr